

כתר שם טוב.

תורות קצרות ומלהיבות מרבי ישראל בעל שם טוב

והענין כי יש קטנות ([שבת ל. ב.](#)) הוי זהיר בגחלתן כו' כגחלי אש. כי קודם הלימוד אמרו מלתא דבדיחותא וגדלות בע' ש"ן וע"י מלתא דבדיחותא עולה מן הקטנות ומתדבק בגדלות והנה בזמן הגדלות שבעולם אז הוא דבוק בו ית' כפשוטו משא"כ בימי הקטנות שיש בעולם אז צריך האדם מלחמה גדלה שיוכל להתקרב אליו ית' וזהו עיקר השכר שיש לאדם שעושה על צד ההכרח גם שלא יוכל לעשות הטוב בפועל מ"מ בלבי תורה ומלאכה ([אבות ב. ב.](#)) ובחוק יעשה ענינים גשמיים. וז"ש חז"ל ([תהלים קיט. יא.](#)) צפנת אמרתך שיגיעת שניהם משכחת עון וכיוצא בזה. וכשבא איזה תלמיד להרב בימי הקטנות ולומד ממנו דברים גשמיים הנק' גחלת בלי אור פנימי. וז"ש והוי זהיר בגחלתן כו' עקרב ר"ל עקרב ז' מדריגות הנ"ל הנק' ע' :הוא מקרב לשרשן וזה אינו יודע מזה כו

א'נ"ב

השוחט דעלמא חייב משום צובע וח"א משום נטילת נשמה כו'. כי ([שבת עה. א.](#)) מהבעש"ט פי' הש"ס היצה"ר נידון לע"ל וק' הא לכך נברא וצ"ל שעושה עצמו ליצ"ט כו'. ובזה יובן השוחט דעלמא חייב וק' הא לכך נברא ומשני משום צובע שהוא צובע בדמות יצ"ט ועי"ז נוטל נשמה. ופריך כו' ומשני אף נטילת שהם עבירות שנק' און ומרמה פי' מרמה את האדם ([תהלים לו. ד.](#)) נשמה. וז"ש היצה"ר דברי פיו און :לומר שהוא מצוה ועי"ז חדל להשכיל להיטיב פי' אינו עושה תשובה כי מי עושה תשובה על עשיית מצות

בחליו מפתהו היצה"ר שיתפלל שיעזור לו ה' עבור אותן מצות. ([תהלים לו. ה.](#)) און יחשוב על משכבו :אבל באמת יתיצב על דרך לא טוב כו

א'נ"ג

מבעש"ט. ענין התפלה בח"ל העיקר הוא האמונה שיאמין שהש"י מלא כל הארץ כבודו ועי"ז מעלה ומנשא השכינה כו' וגם יאמין מיד כשיצא מפיו נוסח התפלה מה ששואל מיד הוא נענה. וכ"ת הא לפעמים שלא מצא מבוקשו הענין הוא שהוא בהעלם ממנו למשל שנעשה בקשתו בכללות העולם הגם שבפרטות הוא מבקש להסיר הצער ובאמת הוא לטובתו או למרק עון או כיוצא כו' כי אם יש בכוננת שאלתו שמצפה שיהיה נענה או מכניס גופניות בתוך שאלתו שהיה ראוי שיהיה רק ברוחני לתועלת השכינה ולא לתועלת עה"ז לכך הוי מסך מבדיל כו'. וז"ש וישא יעקב רגליו שהוא רגלי השכינה ע"י האמנה ובטחון בלב כמ"ש :שנשאו לבו משהובטח והבן ([ב"ר ע. ח.](#)) חזקו ויאמץ לבבכם וז"ש ([תהלים לא. כה.](#))

א'נ"ד

הקשה בימות המשיח שיבטלו הצרות וכל ענינים. ([בראשית לב. ד.](#)) מבעש"ט. פי' פ' וישלח יעקב מלאכים [ירמיה נ.](#)) שצריך להתפלל עליהם א"כ התפלה שהוא אבר השכינה וכי ח"ו אפשר לבטלה. גם הקשה ע"פ ביום יבוקש עון ישראל ואיננו ואת חטאת יהודה. וק' למה יבוקש וכי צריך לעון בית ישראל. ופי' כי ([כ](#))

יש ד' סוגי התפלה א' שצר לו על כבודו ית' שנתחלל בין או"ה ומתפלל. ב' על עונות כי הצרה היא העון עצמו וגם עבירה חמורה ממיתה כי המיתה מכפרת וממרקת עון משא"כ העון גורם כמה מיתות וכריתות. ג' התפלה על הפרנסה. ד' על חיים. והנה איברי השכינה מעוטף בד' עניני צער הנ"ל כדי שידע ויתפלל ויפרד הגשמיים ויעלה ניצוצי השכינה הפנימי למעלה משא"כ בדליכא ד' סוגי הנ"ל אינו יודע על מה להתפלל וז"ש יבוקש עון בית ישראל כדי שיתפלל עליו ואיננו. וגם חטאת וחסרון שאר סוגים הנ"ל ולא תמצאנה על מה להתפלל כ"א שיהיה התפלה דרך יחודים כי כל מעשים גשמיים שנעשה בעולם הכל נרמז בתורה והוא ג"כ בעולם האצילות גם שכ' בזהר שהוא דרך משל היינו ג"כ עד"ז. והעיקר האמונה שיאמין כי דרך דבורו ותפלה הוא נעשה כך מיד בלי שום ספק. ובזה יובן וישלח יעקב השכינה כי י' הוא גולמי שנתלבש בד' ימי הבנין שהיא ע'. כ"א כלול מ' ובאמת ע"ס כ"א כלול מן י' הוא ק' והכל ע"י הבינה שהיא ב' מלאכים כמ"ש בכתבים מלאכים המוני מעלה כו' אל עשו אחיו הוא עולם העשיה כו'

מהבעש"ט שאם נזדמן לאדם שראה דבר עבירה או שמע על אחד יבין שיש בו שמץ עבירה זו ושירגישי לתקן א"ע ואמר הפסוק תחבושת לזה שינצור לשונו סור מרע ועשה טוב ואז גם הרשע יחזור בתשובה אחר שיכלול אותו עמו ע"י אחדות שכולם אדם א' ואז תגרום שיהיה מכלל ועשה טוב שתעשה את הרע טוב ואז תבוא למדת בקש שלום ורדפהו כו' :

יש בחי' שאחר עלותו למעלה חוזר ויורד כדי להעלות מדריגות התחתונות בסוד רחצתי רגלי וז"ס רצוא ושוב ונק' קטנות וגדלות ובכל ירידה צריך אזהרה איך לחזור ולעלות שלא ישאר ח"ו כמ"ש הבעש"ט שיש כמה שנשארו:

מהבעש"ט שיש באדם עשר ספירות כי הוא עולם קטן כמ"ש הראב"ד כי מה שיש בעולם הוא ג"כ בשנה ובנפש אדם וסי' והר סיני עש"ן. ומדריגה אחרונה שבאדם כגון צער ועוני יסורין הוא נק' מדת מלכות שהיא אחרונה כי רגלי' יורדת מות. ונצח והוד שבאדם הם עמודי קיימין שמאמין אמונת הבורא על אמתתו ומדת יסוד הוא כשיש לו תענוג בעבודת ה' יותר מכל התענוגים:

מהבעש"ט שאם נזדמן לאדם שראה דבר עבירה או שמע על אחד יבין שיש בו שמץ עבירה זו ושירגישי לתקן א"ע ואמר הפסוק תחבושת לזה שינצור לשונו סור מרע ועשה טוב ואז גם הרשע יחזור בתשובה אחר שיכלול אותו עמו ע"י אחדות שכולם אדם א' ואז תגרום שיהיה מכלל ועשה טוב שתעשה את הרע טוב ואז תבוא למדת בקש שלום ורדפהו כו' :

ביש בחי' שאחר עלותו למעלה חוזר ויורד כדי להעלות מדריגות התחתונות בסוד רחצתי רגלי וז"ס רצוא ושוב ונק' קטנות וגדלות ובכל ירידה צריך אזהרה איך לחזור ולעלות שלא ישאר ח"ו כמ"ש הבעש"ט שיש כמה שנשארו: